

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

1.Учредяване, регистрация и правен статут на „Експериментална база – ДП към Института по земеделие Шумен”

“Експериментална база - ДП към Института по земеделие Шумен” е създадено на основание Закона за ССА /ДВ.бр.43/29.04.2008 г/ , Правилника за организация и дейността на държавните предприятия към ССА /обн.ДВ.бр.83/23.09.2008 г./ и Заповед № СО-01-40/05.11.2008 год. на Председателя на ССА. Предприятието е образувано по чл.62 ал.3 на Търговския закон и е вписано в Агенцията по вписванията под №20081110101155/10.11.2008 г. със седалище и адрес на управление: с. Царев брод, област Шумен, ж.к.“Проф.Ив.Иванов” Административен блок. Дружеството е регистрирано без срок или друго прекратително условие.

Предмет на дейност

Експериментална работа в областта на растениевъдство, животновъдство, опазване на почвените ресурси, на растителния и животински генофонд, изпитване и внедряване на нови сортове растения и нови породи и хибриди селскостопански животни, организиране на моделни полета и ферми за отглеждане на културните растения и животни, производство на семена, посадъчен материал, животни за разплод, з арибителен материал, буби и пчели, отдаване под наем на движимо и недвижимо имущество и други дейности свързани с горепосочените такива.

Дейността на дружеството включва следните операции и сделки:

- Племенно – селекционна и развъдна дейност в областта на животновъдството и растениевъдството
- Производство и реализация на селскостопанска продукция
- Експериментална дейност

Собственост и управление

Едноличен собственик на имуществото е държавата в лицето на Селскостопанска академия – София. Предприятието се управлява от Управителен съвет в състав от трима души и се представлява от доц.д-р Калин Стойчев Сланев.

Структура на дружеството

ЕБ-ДП към ИЗ-Шумен няма регистрирани клонове в страната и чужбина. В структурата са ясно регламентирани и разграничени правата и отговорностите на всяко ниво и съответните организационни звена. Създадени са и са утвърдени писмени процедури за функционалните и административни взаимоотношения между отделните звена, а вътре в тях до крайните изпълнители. Средно списъчния брой на персонала към 30.06.2017 г. е 91 работници и служители.

Притежавани лицензи, търговски марки, сертификати и други

ЕБ-ДП към ИЗ-Шумен е регистрирано, като земеделски стопанин - регистрационна карта №200464696

Финансовия отчет на „Експериментална база-Държавно предприятие към Институт по земеделие-Шумен” е изготвен в съответствие с всички Национални счетоводни стандарти, приложими в България, приети с Постановление на Министерски съвет № 46 от 21.03.2005 г., и изменени с ПМС № 251 от 17.10.2007 г. и ПМС №394 от 31.12.2015г.

Действащо предприятие

Принципът-предположение за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети. Съгласно този принцип, предприятието обикновено се разглежда като

продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби.

3.База за изготвяне на финансовите отчети и прилагани значими счетоводни политики

3.1. Промени в счетоводната политика

С промяната в Националните счетоводни стандарти (в сила от 1 януари 2016г.) бе възприето биологични активи, включени в състава на дълготрайните материални активи, да се амортизират по реда на СС 16-Дълготрайни активи. За останалите обекти на отчитане възприетата счетоводна политика е последователна с прилаганата през предходния отчетен период.

3.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация за една предходна година. Във всички случаи данни по статии в баланса, отчета за приходите и разходите, отчета за паричните потоци представени във финансовия отчет за 2016 година, които са сравними данни в настоящия отчет са рекласифицирани, за да се постигне съпоставимост с данните за текущата година.

3.3.Инвентаризация на активите и пасивите

Със Заповед на Директора на предприятието се извършва инвентаризация на дълготрайните и краткотрайни активи в т.ч. парични средства, вземания, дългосрочни и краткосрочни пасиви. Спазени са всички изисквания съгласно общоприетата практика и Закона за счетоводството, свързани с подготовката на инвентаризацията, нейното извършване и отчитане на резултатите от нея.

3.4. Отчетна валута   Функционалната и отчетна валута на дружеството е български лев. Дружеството не извършва операции с чуждестранна валута.

3.5.Дълготрайни нематериални и материални активи

Активи се отчитат като дълготрайни нематериални и материални активи, когато отговарят на критериите на СС16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 700,00 лева. Активите, които имат цена на придобиване по-ниска от посочената, се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика.

Първоначално придобиване

При първоначалното придобиване, дълготрайните активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановими данъци и др.

Последващо оценяване

След първоначалното признаване нетекущите активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Последващи разходи

Последващо извършвани разходи, възникващи вследствие замяна на някой компонент от дълготрайните материални активи, който се отчита отделно се капитализират след отписване на съответния самостоятелен компонент. Други последващо извършени разходи се капитализират само в случай, че водят до увеличаване на икономическата изгода от използването на актива за който са извършени над първоначално определената. Всички останали последващи разходи свързани с поддържането на актива в годен за експлоатация вид се отчитат като текущи в отчета за приходите и разходите.

Амортизация

Амортизацията се начислява в Отчета за приходите и разходите на база линейния метод за очаквания срок на полезен живот на амортизируемите дълготрайни активи. Амортизацията започва от месеца следващ месеца от който те са налични в предприятието, на мястото и в състоянието,

необходими за експлоатацията им по начина, предвиден от ръководството. Земята не се амортизира. Очакваният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи е както следва:

• Сгради	от 25 до 100 години
• Съоръжения	25 години
• Машини и оборудване	от 6 до 10 години
• Транспортни средства	от 4 до 10 години
• Основни стада	от 7 до 10 години
• Други	6,8 години

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо очаквания бъдещ срок на използване, същият се коригира. Корекцията се третира като промяна в приблизителната оценка и е в сила переспективно, от датата на извършване на промяната.

Биологични дълготрайни активи

В състава на основните стада женските животни се включват при получаване на първите приплоди от тях, а разплодните животни след навършване на определена възраст и придобиване на определени качества.

Дълготрайните биологични активи се оценяват по цена на придобиване и се амортизират по реда на счетоводния стандарт. Вследствие невъзможност за надеждно оценяване на справедливата им стойност и поради несъществуване на пазарно определени цени алтернативните изчисления на справедливата им стойност са неприложими.

3.6. Търговски и други вземания

Търговски и други вземания се отчитат по тяхната отчетна стойност, намалена със загуба от обезценка. Приблизителна оценка за съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се обезценяват изцяло, когато това обстоятелство се установи. Дружеството е възприело подход за обезценка на търговски и други вземания в размер на 100%, когато тяхната възраст и размер на просрочие е над една година. Загубите от обезценка се представят в Отчета за приходите и разходите. В настоящия отчет няма признати загуби от обезценка.

3.7. Стоково материални наличности

Стоково материалните наличности се отчитат по по-ниската стойност от доставната стойност и нетната им реализируема стойност.

Биологичните активи включени в състава на материалните запаси се отчитат по себестойност към момента на добива на селскостопанска продукция, приплоди и приръст на млади животни и животни за угояване.

Потреблението на материални запаси се оценява по метода на средно-претеглената цена. Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение. Разходите по закупуване на материални запаси включват покупната цена, вносните мита и други невъзстановими данъци, транспортните и други разходи, които директно могат да се отнесат към придобиването им. Търговските отстъпки, работи и други подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната им стойност.

Разходи които не се включват в себестойността на произведената продукция и се признават като разходи за периода в който са възникнали са: количества материали, труд и други

производствени разходи извън нормалните граници; разходи за съхранение в склад; административни разходи; разходи по продажбите.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите.

3.8. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти се състоят от парични наличности в каси и парични наличности в банкови сметки.

3.9. Собствен капитал

Собственият капитал на предприятието се състои от:

- Капитал неподлежащ на регистрация, включващ стойността на имуществото предоставено от държавата с която е създадено предприятието, представен по номинална стойност съгласно решение за вписване в Търговския регистър към Агенцията по вписванията;
- Резерви, включващи общи резерви;
- Финансов резултат, включващ към датата на финансовия отчет непокрити загуби от минали години, неразпределена печалба от предходната година и загуба за периода;

3.10. Лихвени заеми

Лихвените заеми се осчетоводяват при тяхното възникване по цена, намалена с присъщите разходи. В последствие лихвените заеми се отчитат по амортизируема стойност, като всяка разлика между цената и възстановимата стойност се отчита в Отчета за приходи и разходи през периода на ползване на заема на база ефективен лихвен процент.

3.11. Провизии

Провизии се отчитат в баланса, когато предприятието е поело юридически или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност да изтече икономическа изгода, за да се погаси задължението. Ако задължението има материален ефект, провизията се определя като очаквания бъдещ паричен поток се дисконтира със ставка преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на парите във времето и там, където е подходящо, специфичния за задължението риск. В настоящия финансов отчет не са начислени провизии за потенциални задължения.

3.12. Търговски и други задължения.

Търговски и други задължения първоначално се отчитат по стойност на възникване, а впоследствие по амортизируема стойност.

Задължения към персонала по трудовото и социално законодателство.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено с осигурителния кодекс. Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор следните обезщетения:

- неспазено предизвестие – до една брутна работна заплата
- поради закриване на предприятието или част от него, съкращения в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни – до една брутна работна заплата
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни работни заплати според трудовия стаж в дружеството
- за неползван платен годишен отпуск - обезщетение за неползваните дни

3.13. Приходи

Приходите се признават на база принципа за текущо начисляване и до степен, до която икономическите изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат да се оценят надеждно. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение, намалени с отстъпки, работи и данъци върху продажбите.

Приходи от продажба на активи се признават, когато всички съществени рискове и изгоди от собствеността на активите се прехвърлят на купувача.

Приходите от продажба на услуги се признават като се отчита на етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите по приключването.

При продажба с разсрочено плащане разликата между сумата на всички плащания и първоначалната цена на продажбата се признава като приходи от лихви през срока на плащане.

3.14. Разходи

Оперативни разходи

Предприятието отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности. Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи. Разход се признава незабавно в отчета за приходите и разходите, когато не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степен, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията, или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланс. Разходите се признават в момента на тяхното възникване, на база принципите за текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Финансови разходи

Финансовите разходи включват плащания за лихви по заеми, други банкови такси и комисионни.

3.15. Корпоративен данък

Корпоративен данък върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Съгласно българското законодателство предприятието дължи корпоративен данък (ставка 10% за 2016 година). Текущ данък е сумата на данъка, който трябва да се плати върху облагаемата печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка към датата на изготвяне на баланса.

Отсрочени данъци се начисляват като се използва балансов метод на задълженията (балансовия пасивен метод), който позволява да се отчитат временни разлики между текущата стойност на активите и пасивите за целите на счетоводното отчитане и за данъчни цели.

Отсрочен данъчен актив се признава само тогава, когато могат да се получат данъчни ползи срещу, които актива може да се оползотвори. Отсрочените данъчни активи се намаляват до размера на тези, за които бъдещата изгода вече не е вероятно да бъде реализирана.

3.16. Счетоводно отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата и оповестяване на държавна помощ

Дарение от публични институции се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено и че дружеството е спазило и спазва условията и изискванията на дарението.

Дарение от публични институции, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби за същия период, през който са признати и разходите.

Дарение от публични институции, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на определения икономически полезен живот на актива, обичайно в размера на признатата в разходите амортизация.

3.17. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация. Изготвянето на финансов отчет по Националните счетоводни стандарти изисква ръководството да приложи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения при изготвяне на финансовите отчети, които се отнасят до докладваните балансови активи и пасиви, оповестените условни активи и пасиви, както и до признатите разходи и приходи за периода. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Реалните резултати биха могли да се различават от представените приблизителни счетоводни оценки в настоящия отчет.

3.18. Грешки

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на предприятието за един или повече минали отчетни периоди, произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване и е било възможно, при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети. Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на СС8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират. Предприятието коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити, чрез преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в който е възникнала грешка, или, в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, чрез преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период. Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

3.19. Събития след датата на баланса

Събития след датата на баланса са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между датата на баланса и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване. Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към датата на баланса (коригиращи събития след датата на баланса);
- такива, които са показателни за условия, възникнали след датата на баланса (некоригиращи събития след датата на баланса).

3.20. Условни активи и пасиви

Условен пасив е *възможно задължение*, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието, или *настоящо задължение*, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи или сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност.

4. Отчет за паричните потоци

Предприятието е приело политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод в отчета за паричните потоци.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- парични постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%). Платения ДДС по покупка на дълготрайни активи и възстановеният от приходната агенция данъчен кредит се посочват на ред „парични потоци свързани с търговски контрагенти“, доколкото те участват и се възстановяват заедно и в оперативните потоци на предприятието за съответния период/месец.
- получените субсидии от държавния бюджет са представени на отделен ред, като парични потоци от основна дейност, поради значимостта на сумата
- краткосрочно блокираните средства се третират като парични средства и парични еквиваленти

5. Отчет за промените в собствения капитал

Предприятието представя отчет за промените в собствения капитал, в който се показва:

- печалбата или загубата за периода;
- всеки приход или разход за периода, който съгласно изискванията на друг стандарт или разяснение се признава директно в собствения капитал, както и общата сума на тези статии;
- за всеки компонент на собствения капитал ефектите от измененията в счетоводната политика и корекциите на грешки съгласно СС 8.
- салдото на неразпределената печалба (т.е. натрупаната печалба или загуба) в началото на периода и към датата на баланса и движенията за периода;

6. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Обезценка на дълготрайни материални активи

Към датата на всеки отчет ръководството на дружеството организира преглед за обезценка на имоти, машини, оборудване, транспортни средства и основни стада.

Обезценка на вземания

Приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави от ръководството в края на всяка финансова година. Обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент. Балансовата стойност на вземанията, за които е преценено, че е необходимо да се направи обезценка, се коригира чрез използването на корективна сметка, в която се натрупват всички обезценки. Загубите от обезценка и последващото им възстановяване се признават в отчета за приходите и разходите към „други разходи от дейността“.

Обезценка на материални запаси

Към датата на всеки отчет ръководството на дружеството организира преглед за обезценка на материалните запаси.

7. Управление на рисковете в обичайната дейност на предприятието

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск, пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск) и ликвиден риск. Финансовите рискове текущо се наблюдават, анализират и прогнозираат с цел минимизиране на негативните влияния. Управлението на финансовите рискове се извършва текущо от ръководството на дружеството, което е приело и прилага адекватни принципи и подходи за общото управление на финансовия риск и управлението на отделните специфични рискове.

Като основен предмет на дейност, експерименталната работа на Земеделски институт-Шумен и през отчетния период беше в обичайния обем и качество на извършване за последните пет години. Извършените разходи за експериментална дейност през изминалите години са в размер на 233 х.лв., - неразплатените задължения. Наред с това предприятието отглежда селскостопански животни от патентовани отечествени породи застрашени от изчезване за които от години не получава финансиране.

Риск от курсови разлики

Дружеството не осъществява сделки в чуждестранна валута, поради което не е изложено на риск, произтичащ от промени на валутните курсове.

Лихви по търговски и банкови заеми

При осъществяване на своята дейност дружеството ползва краткосрочни заеми, като при договориране на условията по тях ръководството се стреми да договори възможно най-изгодни условия и да минимизира лихвените рискове.

За текущата си дейност държавното предприятие е използвало преференциални банкови кредити срещу вземания от ДФЗ - СЕЕП, НДП, ПНДЖ 1 и ПНДЖ 3 за 2016 год.

Кредитни рискове

Кредитният риск се минимизира чрез подбор на търговските партньори, текущ контрол на събираемостта на вземанията и договаряне на предпазни клаузи в търговските взаимоотношения. Финансово – счетоводния отдел извършва периодичен преглед, равнение и анализ на несъбраните вземания, както и получените постъпления.

Ликвидност

Ръководството на дружеството поддържа достатъчно свободни парични наличности с цел осигуряване на постоянна ликвидност.

Капитал неизискващ регистрация

„Експериментална база – ДП към Институт по земеделие – Шумен“ е със статут на държавно предприятие по чл.62, ал.3 от Търговския закон. Предприятието е със 100% държавно имущество. Председателят на Селскостопанска академия – София упражнява правата на собственост на държавата в предприятието.

Към 30.06.2017 г. предприятието е с основен капитал неизискващ регистрация в размер на 2451х.лв., който отговаря на стойността на имуществото предоставено от държавата.

Резерви

Резервите в размер на 4817 хил. лв. са формирани при създаването на предприятието и от разпределение на печалби през предходни отчетни периоди.

Натрупани печалби/ загуби

Натрупани загуби от предходни отчетни периоди до 2016 година 275 х.лв. Загуба за първото шестмесечие на 2017 година – 149 х.лв.

21.07.2017г.

Съставител:
/Ст.Божинова/

Директор:
/доц. д-р Калин Сланев/

